

Si es requereix un títol acadèmic, la pena és de multa de 12 a 24 mesos. Si es requereix un títol oficial, la pena serà de 6a 12 mesos.

El delictes d'intrusisme pot entrar en concurs amb el delictes d'estafa i el de falsedat.

TIPUS QUALIFICAT: ATRIBUCIÓ PÚBLICA DE QUALITAT PROFESSIONAL

El tipus qualificat del delictes d'intrusisme és tipificat en el 403.2, per al qual s'exigeix que a més d'exercir actes propis d'una professió sense posseir el preceptiu títol

1.-, El subjecte s'atribueixi públicament la qualitat de professional. La simple atribució de la qualitat sense que aquesta vagi acompanyada d'actes propis, no suposa la comissió d'aquesta conducta delictiva.

2.- Si el culpable exercís aquests actes d'intrusisme en un local o establiment obert al públic en el que s'anunciés la prestació de serveis propis d'aquella professió.

Aquests supòsits la pena s'agreuja imposant la pena de presó de 6 mesos a dos anys.

2.-DELICTES CONTRA L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

a.- INTRODUCCIÓ GENERAL

La rúbrica "Dels delictes contra l'administració pública" corresponent al títol XIX del llibre II del Codi Penal, incorpora la regulació d'un heterogeni conjunt de delictes dels funcionaris públics.- Diversos autors i experts en dret, en llibres especialitzats, conferències i seminaris, han criticat que el títol XIX és incomplet, imperfecte, i, a més, manifestament asistemàtic en la mesura que tot i l'amplitud de la seva regulació positiva, no s'esgota en la seva totalitat la regulació dels delictes propis dels funcionaris públics, és a dir, hi ha molts delictes susceptibles de ser comesos per funcionaris públics que es regulen fora d'aquest títol, la qual cosa, sens dubte, comporta una greu situació de dispersió normativa. Alhora, també s'ha criticat la qüestió que, en aquest títol, es dona una certa manca de proporcionalitat punitiva i una important deficiència de tècnica legislativa.-

La nota comú o constant en el conjunt de delictes regulats en aquest títol rau en el caràcter funcional del subjecte actiu.-

La definició de funcionari públic, a efectes penals, ha estat objecte d'una important discussió doctrinal, distingint, clarament, dos sectors:

1 - Sector partidari de la remissió a la legislació administrativa, als efectes de delimitar el concepte de funcionari públic, reconeixent, explícitament, la tècnica de la llei penal en blanc...

2- Autors partidaris d'una configuració penal autònoma del concepte de "funcionari públic", que posa en relleu que aquest concepte, a efectes penals, constitueix un concepte normatiu netament jurídic i no una noció únicament descriptiva. Aquest últim criteri és el predominant en la doctrina penalista...

Molt important també la distinció entre "autoritat" i "funcionari públic", que es diferencien clarament en el fet que els primers disposen de poder de coacció concret, poder que li atorga una posició de superioritat, a diferència del funcionari públic que no disposa d'aquest poder de coacció. En tot cas, distingir també que el concepte de "Funcionari Públic" sempre és més ampli que el concepte de "Autoritat".-

Per trobar la delimitació concreta i concisa de el concepte de "funcionari públic" hem de dirigir-nos al Article 24 del Codi Penal, (que es troba fora del Títol XIX), el qual estableix en l'apartat 2 que:

- "Es considerarà funcionari públic tothom qui per disposició immediata de la llei o per elecció, o per nomenament d'autoritat competent, participi en l'exercici de funcions públiques.

BÉ JURÍDIC PROTEGIT

El CP del 95 individualitza l'Administració Pública com a objecte de protecció de les normes penals, sancionant les conductes que lesionen de forma més greu els seus principis organitzatius o l'eficàcia de la seva actuació.

No existeix una definició expressa del concepte de Administració Pública, de la CE i en alguns ordenaments jurídics tampoc, es pot concloure que aquest nom identifica una de les dues infraestructures organitzatives del Poder Executiu, una és el Govern i l'altra l'Administració. Està integrada per l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, la Administració Local i les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia.

Serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització i coordinació, amb submissió plena a la Llei i al Dret. Els delictes contra les administracions. Públiques donen suport el correcte funcionament d'aquesta infraestructura organitzativa, sancionant les conductes de les

autoritats, funcionaris i particulars que vicien la seva eficàcia, o el compliment dels fins que té assignats. Aquestes infraccions no són, estrictament, els delictes dels funcionaris públics, en l'exercici abusiu dels seus càrrecs:

1. El CP també estableix delictes específics de funcionaris públics en altres capítols.
2. Alguns dels tipus delictius continguts sancionen específicament conductes de particulars.

La majoria d'aquests delictes es configuren com a delictes especials propis de funcionaris o autoritats públiques.

ELS AUTORS DEL DELICTE CONTRA L'ADMINISTRACIÓ

Per norma general són els funcionaris o autoritats públiques, encara que hi ha algunes excepcions. No cal tenir la qualitat de funcionari, ja que pot ser-ho de fet, és a dir, persones que exerceixen funcions públiques sense tenir formalment el càrrec condició de funcionari.

El principi de determinació a efectes penals, de la condició d'autoritat o funcionari públic, és la participació concreta i real en l'exercici de funcions públiques o de administració.

Normalment el funcionament ordinari de les Administracions pública sol passar que els actes administratius s'adoptin per òrgans col·legiats, cosa que provoca un altre problema de autoria, ja que en aquests casos, per a l'aprovació de la resolució administrativa en què es s'instrumenti la comissió del delicte, es requereix, la concurrència d'un nombre determinat de voluntats coincidents.

Són responsables dels acords de les corporacions locals els membres de les mateixes que els hagin votat favorablement.

La responsabilitat penal, com a coautor, de cada un dels membres de l'òrgan col·lectiu els vots possibiliten l'aprovació d'un acord delictiu, es planteja en termes d'autoria i participació criminal. La necessitat que l'acord sigui aprovat perquè pugui sustentar l'acció penal contra aquelles persones que van donar suport l'acord és tan sols un requisit objectiu de punibilitat, que no perjudica ni qüestiona les diferents fórmules d'acord amb les que pot instrumentar la participació criminal.

b.- PREVARICACIÓ DE FUNCIONARI PÚBLIC

Aspecte objectiu

S'agrupa tres conductes diferents:

1. Dictar resolucions arbitràries en assumpte administratiu
2. Proposar, nomenar o donar possessió il·legalment a una persona per al càrrec públic
3. Acceptar aquesta proposta, nomenament o presa de possessió il·legal.

Cadascun d'aquests comportaments típics té el seu propi contingut i requisit:

a) El delictes de prevaricació de funcionari públic, 404, retreu la conducta més greu de totes les que pot cometre un funcionari públic, que és la de dictar una resolució arbitrària en assumpte administratiu sabent-ne la injustícia. TS, prevaricar és obrar de manera arbitrària, en un context públic d'actuació preceptivament delimitat. La resolució que constitueix l'objecte del delictes ha de ser un acte administratiu, que contingui una declaració de voluntat de l'òrgan públic de què es tracti, de contingut decisor i que afecti a una situació jurídica individualitzada. No poden integrar aquesta infracció, els actes administratius que no tinguin contingut decisor, com a mer tràmit, o els informes, consultes o dictàmens.

La mateixa redacció del text legal, dicti una resolució, sembla exigir un comportament actiu, que s'ha de traduir en la manifestació positiva d'una declaració de voluntat. No obstant això, el TS està admetent la forma omissiva en relació amb els actes administratius que el subjecte actiu està obligat a dictar. L'exemple més clar, és el dels alcaldes que es neguen a convocar el ple corresponent per votar una moció de censura presentada en contra seu.

L'arbitrarietat de la resolució, suposa el seu apartament de la legalitat, de manera flagrant i amb independència que es dicti en l'àmbit potestats reglades o discrecionals. Resulta necessari acreditar una contradicció, de la resolució jutjada, amb l'ordenament jurídic que sigui. A la prevaricació administrativa la injustícia presenta un plus respecte de la mera il·legalitat, que, vinculat als conceptes d'imparcialitat, objectivitat, recerca de l'interès general i sotmetiment a fins, tendeix a configurar-la com il·legalitat basta, evident i expressiva.

Hi ha delictes quan concorre una manca de competència per poder adoptar la resolució, la inobservança de les més elementals regles procedimentals.

La incorporació al tipus de l'expressió sabent-ne la injustícia, revela la exigència que la conducta típica es realitzi concorrent en el subjecte actiu un específic element subjectiu de l'injust, consistent en el reconeixement i acceptació de la manca absoluta de justificació legal del contingut de la resolució dictada.

b) El delicte de nomenament il·legal, 405, retreu la conducta del funcionari públic o autoritat que, en l'exercici de les seves competències, proposa, nomena o dóna possessió per l'exercici d'un determinat càrrec públic a una persona, sense que concorrin els requisits legalment establerts per a això i sabent la seva il·legalitat.

Aquest precepte és gairebé inaplicable pels tribunals, presenta un contingut dual, la il·legalitat que constitueix la seva essència pot consistir tant en proposar, nomenar o donar possessió a una persona per un càrrec públic, sense que concorrin els requisits legals exigits com a fer la proposta, nomenament o presa de possessió del tràmit i amb independència de les condicions o requisits de la persona proposta, nomenada a la qual es dóna possessió del lloc.

c) El delicte d'acceptació de la proposta, nomenament o presa de possessió il·legals, que es regula en el 406, per retreure a qui sabent que no té els requisits legals exigits omple els tràmits formals que li permeten accedir a la funció pública.

MODALITATS DEL DELICTE:

Cap de les infraccions tipificades en 404, 405 i 406 presenten subtipus atenuats ni agreujats, ni modalitats lleus castigades com a delicte lleu.

ASPECTE SUBJECTIU

El delicte de prevaricació de funcionari públic és una infracció eminentment dolosa, a la que a més del dol genèric, el legislador exigeix, perquè procedeixi la punició, que en l'autor del fet concorri un específic ànim subjectiu, dictant la resolució sabent de la seva injustícia, amb clara consciència de l'arbitrarietat i injustícia de la decisió en la resolució administrativa.

Aquest element subjectiu suposa que el funcionari actua amb plena consciència que resol un assumpte administratiu eludint l'aplicació de les normes que hauria d'observar per a la seva resolució, conforme a dret. La jurisprudència nega l'actuació dolosa quan es posa de manifest el desconeixement que tenia el funcionari, en dictar la resolució, que aquesta era arbitrària.

Les dues conductes sancionades en el 405 i 406 es configuren només en la modalitat

dolosa, sense que hi hagi àmbit punible per a la comissió imprudent del fet. Han de ser conscient el funcionari públic o el particular que pren possessió, que s'està realitzant il·legalment per absència dels requisits legalment exigits per a això.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents de l'art. 20, excepte la d'exercici legítim d'un dret, que pressuposa precisament la hipòtesi contrària a la que conforma la conducta prohibida per cada un dels tres articles.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Tant el delicte de prevaricació 404, com el de nomenament il·legal, 405, com l'acceptació del càrrec, són delictes especials propis, que només poden cometre funcionaris o autoritat pública o persona sobre la qual hagi recaigut el càrrec.

En els òrgans col·legiats, responen del delicte totes les autoritats o funcionaris públics que hagin adoptat, conjuntament (amb el seu vot), la resolució arbitrària, i igualment possibles les formes de participació criminal. Queden exclòs de responsabilitat els que voten en contra o s'abstenen.

La jurisprudència admet també la participació de estranys en l'execució dels delictes especials propis, de manera que, en el cas que hi hagi alguna persona que no sigui autoritat ni funcionari públic, però hagi participat amb aquest en la comissió del delicte de prevaricació, es aplicaria respecte a ell les previsions dels art. 28 i 29.

FORMES D'EXECUCIÓ

Els delictes aquí examinats són infraccions de mera activitat, que admeten com a formes punibles la temptativa inacabada, encara que és infreqüent i la consumació. Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

Poden aplicar totes les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el codi, excepte l'agreujant de traïdoria, que és pròpia i exclusiva, per decisió del legislador, dels delictes contra les persones i d'abús de superioritat i prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, ho prohibeix el principi non bis in idem.

PENA I CONCURSOS

El delictes de prevaricació administrativa té prevista pena d'inhabilitació especial per ocupació o càrrec públic per un termini de 9 a 15 anys i el mateix temps de suspensió de l'exercici del dret de sufragi passiu.

Els delictes de nomenaments il·legals es castiguen amb la mateixa pena, cumulativa de multa de 3 a 8 mesos i suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de 1 any a 3 anys.

CONCURS:

El delictes de "arrogació" de funcions públiques, 508.1, està absorbit en el prevaricació i no permet concurs de delictes. Hi ha concurs de lleis entre la figura genèrica de prevaricació i la prevaricació específica, que es resol a favor de l'específica, per aplicació del principi d'especialitat.

La Responsabilitat Civil, s'apliquen en aquests delictes les generals del 109 i ss i específicament les referents a la reparació del dany i la indemnització dels danys i perjudicis, materials i morals, causats a les víctimes de la resolució, tenint la administració la responsabilitat subsidiària.

c.- ABANDONAMENT DE DESTINACIÓ I OMISSIÓ DEL DEURE DE PERSEGUIR DELICTES

DESISTIMENT DE FUNCIONS ASPECTES OBJECTIUS

Els 407, 408 i 409, donen suport el compliment dels continguts mínims de les obligacions dels funcionaris i autoritats públiques, sancionen com a delictes, diverses manifestacions, de la desistiment de funcions públiques. S'integren en aquestes conductes:

1. L'abandonament de la destinació
2. L'omissió del deure de perseguir delictes

a) L'abandonament de destinació per a no impedir o no perseguir determinats delictes o per no executar les penes imposades, per comissió d'aquests, per l'autoritat judicial competent, es regula en el 407. La conducta bàsica d'aquest delictes especial propi i de mera activitat, en forma activa o omissiva, consisteix a abandonar, el funcionari o

l'autoritat, el lloc o càrrec públic que ocupa, el que pot fer mitjançant una acció específica, marxant del lloc de l'exercici de la funció encomanada o per omissió pròpia, no incorporant-se a la jornada laboral que correspongui. No és punible, si el motiu de l'abandonament és diferent d'un dels tres específics que estableix el tipus: No impedir un delictes greu o menys greu (no delictes lleu), no perseguir un delictes, no executar les penes que hagin estat imposades.

b) L'omissió del deure de perseguir delictes, 408. Aquesta infracció, caracteritzada com delictes especial propi i de pura omissió, retreu l'incompliment específic de una funció pública: La persecució dels delictes o els seus responsables. És només reprotxable només per als que tenen específicament encomanat el compliment d'aquesta funció. De forma intencionada i per tant dolosa.

c) La promoció, direcció o organització de l'abandonament col·lectiu d'un servei públic, 409, se sanciona a través de dues infraccions diferents, però amb dos elements comuns: La condició de delictes especials propis i la condició de delictes de resultat, tots dos exigeix per a la consumació del delictes, a més de la realització típica, que es produeixi un determinat resultat, l'abandonament del servei públic i un greu perjudici. La infracció tipificada en el primer paràgraf és més greu que la continguda en el segon, perquè en el primer es sanciona la responsabilitat originària i última, els actes de promoció, direcció o organització d'una actuació funcional, organitzada i col·lectiva, d'abandonament d'un servei públic.

La conducta sancionada en el segon paràgraf, és menys rellevants, perquè consisteix a prendre part d'un abandonament d'un servei públic essencial, no per tant, en qualsevol de les actuacions descrites en el primer paràgraf, en el qual concorri, o el caràcter col·lectiu o la il·legalitat, de forma independent no cumulativa. El delictes requereix, a més, com a resultat de la conducta típica, que es produeixi greu perjudici del servei públic essencial o de la comunitat.

MODALITATS TÍPIQUES

El delictes d'abandonament de destinació, 407, presenta tres modalitats diferents:

a) Una conducta consistent a abandonar l'autoritat o el funcionari públic el seu destí amb el propòsit de no impedir o no perseguir qualsevol dels delictes que el legislador

considera més indispensables de persecució són els delictes contra la CE, contra l'ordre públic, traïció i contra la pau o la independència de l'Estat i els relatius a la defensa nacional i els delictes contra la comunitat internacional.

b) Una altra conducta consistent a realitzar l'abandonament per no complir o no perseguir qualsevol altre delicte.

c) Una altra consistent en què l'abandonament tingui per objecte no executar les penes corresponent a aquests delictes imposat per l'autoritat judicial competent. No es preveu la forma lleu, sancionable com delicte lleu.

ASPECTE SUBJECTIU

Són delictes dolosos, La forma imprudent s'exclou no només per la inexistència del tipus específic, sinó a més perquè tots els articles incorporen específiques referències a la intencionalitat del subjecte actiu.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests tipus, sempre que es donin els requisits propis, totes les eximents previstes en l'art. 20. Planteja especial problema l'eximent d'exercici legítim d'un dret, ja que l'exercici del dret de vaga, limitat per als funcionaris públics, legítima, quan es donen els seus requisits legals, la incompareixença al lloc de treball. Només s'ha d'aplicar a les conductes que suposen l'incompliment d'un deure propi del càrrec del funcionari o autoritat responsable del fet.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Tots els delictes de desistiment de funcions són infraccions especials pròpies, que no plantegen cap problema afegit als ja analitzats.

FORMES D'EXECUCIÓ

Els delictes d'abandonament de destinació i omissió del deure de persecució de delictes o delinqüents estan tipificats com a infraccions de mera activitat, en què no cal distingir, les seves formes imperfectes d'execució.

Els delictes d'abandonament de servei estan configurats com a infraccions de resultat, ja que en tots ells s'exigeix, per a la consumació de l'il·lícit, la producció d'una conseqüència derivada de l'acció típica. És possible la temptativa inacabada, encara

que és infreqüent, temptativa acabada i la consumació.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar totes les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte l'agreujant de traïdoria, que és pròpia i exclusiva, per decisió del legislador dels delictes contra les persones i d'abús de superioritat i de prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, perquè ho impedeix del principi non bis in ídem.

PENES I CONCURSOS

Els delictes d'abandonament de destinació, per no impedir o no perseguir qualsevol dels delictes tipificats, estan sancionats amb pena, cumulativa, de presó d'un a 4 anys, i inhabilitació absoluta per a ocupació o càrrec públic per un termini de 6 a 10 anys.

Els delictes d'abandonament de destinació, per no impedir o no perseguir qualsevol altre delicte i per no executar les penes corresponents, tenen prevista només pena d'inhabilitació especial per ocupació o càrrec públic d'1 a 3 anys.

Els delictes de no persecució dels delictes o delinqüents es sanciona també amb pena privativa de drets, consistent en inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un termini de 6 mesos a 2 anys.

Els delictes d'abandonament de servei públic es castiguen amb la pena, cumulativa, de multa de 8 a 12 mesos i suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de 6 mesos a 2 anys i amb la pena única de multa de 8 a 12 mesos per al 409.2.

CONCURS: El delicte de desistiment de persecució dels delictes o els delinqüents acostuma a ser conseqüència d'un previ delicte de suborn, que justifica la inactivitat del funcionari o autoritat. En aquests casos hi ha concurs medial de delictes, resoluble segons el 77.

d.- DESOBEDIÈNCIA I LA DENEGACIÓ D'AUXILI

ASPECTE OBJECTIU

Suposa l'incompliment greu de deures bàsics de la funció pública:

1. El deure de respectar els criteris organitzatius de coordinació i jerarquia administrativa.
2. El deure d'acatar i complir les resolucions emanades dels Jutjats.
3. El deure de prestació de serveis bàsics per a la salvaguarda de la vida, la salut, la integritat, la llibertat sexual o la llibertat dels ciutadans.

Aquests comportaments són:

1. La desobediència a resolucions judicials o administratives, que el CP estableix, 410.1.

Les autoritats i funcionaris públics estan obligats, com tots els ciutadans, a acatar i complir les resolucions dictades pels jutjats i tribunals i que els siguin notificades, llevat que la mateixa autoritat judicial hagués acordat la suspensió de la seva executivitat. Els funcionaris estan obligats a complir les decisions adoptades legítimament pels seus superiors jeràrquics. L'incompliment de les resolucions judicials o les decisions i ordres de les autoritats jeràrquiques superiors, genera la responsabilitat penal del funcionari o autoritat establerta.

El delicte de desobediència és una infracció especial impròpia, de mera activitat, realitzable per acció o omissió, l'expressió nuclear és la de negar-se obertament a donar el degut compliment a les resolucions judicials.

No es suma al mateix la realització d'un acte concret, positiu, sinó només cal l'omissió o passivitat pròpia de qui es nega a executar una ordre legítima dictada dins el marc de competència del seu autor.

Les resolucions, decisions o ordres han d'emanar de l'autoritat judicial o de autoritats superiors, en la jerarquia administrativa, que han d'estar dictades en el àmbit de les seves competències.

2. El delicte de denegació d'auxili, que es tipifica de forma dual, en funció del diferent possible origen de la sol·licitud d'auxili. En primer lloc, el 412.1 sanciona el incompliment del deure de col·laboració dels funcionaris públics amb la Administració de justícia o amb altres administracions públiques diferents de aquell per al que presta serveis el responsable del fet.

El delicte és una infracció especial pròpia i de pura omissió, la tipicitat és la mera

inactivitat del funcionari, en el compliment d'una activitat concreta, és a dir una autoritat d'una altra administració amb competència per a demanar aquell un específic deure d'actuar, amb la finalitat de coadjuvar a la administració de justícia o al correcte funcionament d'un servei públic. No necessita cap resultat.

D'altra banda el 412.3 sanciona l'incompliment del deure de prestació de serveis bàsics per a la salvaguarda de béns jurídics essencials dels ciutadans. Està configurada com a delicte especial i d'omissió pròpia, en realitat és una especialitat, aplicable a autoritats i funcionaris, del delicte del deure d'impedir delictes. I per tant un delicte més genèric d'omissió del deure de socors.

La conducta típica és abstenir-se de prestar un comportament precís per evitar un delicte o qualsevol altre mal a una altra persona concreta, i la realització forma part de les obligacions del càrrec de l'autoritat o funcionari requerit. Com a delicte d'omissió pròpia, no requereix la causació de cap resultat.

MODALITATS TÍPIQUES

El delicte de desobediència presenta una modalitat agreujada, prevista en el 411, aplicable al incompliment de decisions o ordres administratives i tipificada en raó de la contumàcia del responsable. Té un triple pressupost:

1. Una decisió o ordre d'un superior jeràrquic administratiu, l'execució és competència del subjecte actiu.
2. Una decisió pròpia d'aquest, de suspendre l'execució d'aquell mandat, per qualsevol motiu excepte per una infracció manifesta d'un precepte.
3. Desaprovació expressa, per part del superior jeràrquic.

Si el funcionari o autoritat, reitera la seva intenció, procedeix de nou a desobeir aquella ordre o decisió inicial, s'aplica el tipus agreujat.

Cap dels delictes regulats en aquest capítol presenta forma lleu, sancionable com delicte lleu.

ASPECTE SUBJECTIU

Són dolosos, sent impossible la punició de la forma imprudent per la inexistència d'un tipus específic que així ho prevegi, conforme l'article 12 del CP. Les omissions que responguin a motius diferents a la voluntat d'ometre la conducta deguda són atípiques.

Antijuridicitat

Pot aplicar a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes

les eximents previstos a l'article 20 del CP. No incorreran en responsabilitat penal, quan no donin compliment a un mandat que constitueixin una infracció manifesta, clara i terminant d'un precepte de llei o disposició general.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ.

Tots els delictes de desobediència i denegació d'auxili són infraccions especials pròpies.

FORMES D'EXECUCIÓ

Tots els delictes tipificats com a infraccions d'omissió pròpia, en què no cal distingir formes imperfectes d'execució, la realització de la conducta típica es confon amb onada pròpia consumació.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar totes les circumstàncies atenuants i agreujants, menys la traïdoria, que és exclusiva per als delictes contra les persones, per exprés desig del legislador, d'abús de superioritat i de prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, ja que ho impedeix el principi non bis in idem.

PENA I CONCURS

El delicte bàsic de desobediència, 410.1, es sanciona amb la pena, cumulativa, de multa 3 a 12 mesos, i inhabilitació especial per l'exercici d'ocupació o càrrec públic per 6 mesos a 2 anys. La seva forma agreujada, amb pena cumulativa, encara que més greu, multa i inhabilitació especial per ocupació o càrrec públic.

El delicte de denegació d'auxili té un sistema sancionador més complex.

En la modalitat lleu, 412.1, la sanció és cumulativa, multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic, si el requerit fos autoritat, cap o responsable de força pública o un agent de la autoritat, 412.2 s'imposa una sanció més greu, pena de multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic.

Si l'auxili requerit és per evitar un delicte, 412.3, preveu un sistema esglaonat de sancions, en funció de la gravetat de la conducta per a la evitació es requeria l'ajut:

1. si es tracta d'un delicte contra la vida de les persones, pena cumulativa de multa i

inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, però per més temps.

2. Si es tracta d'un delicte contra la integritat, llibertat sexual, salut o llibertat de les persones, la pena cumulativa de multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic

3. Si es tracta de qualsevol altre delicte o manament, la pena cumulativa, amb multa i suspensió de ocupació o càrrec públic.

e.- LA INFIDELITAT A LA CUSTÒDIA DE DOCUMENTS I LA VIOLACIÓ SECRETS.

ASPECTE OBJECTIU

El legislador ha pogut entendre que els delictes d'infidelitat en la custòdia de documents, i de violació de secrets, constitueixen dues modalitats d'una conducta genèrica de deslleialtat de les autoritats i funcionaris públics, respecte de l'objecte de la seva funció, de caràcter material en el primer cas i intel·lectual en el segon

El delicte d'infidelitat en la custòdia de document tipifica de tres formes alternatives, les quals reflecteixen un voluntari incompliment, per part del funcionari o autoritat, del deure de custodiar els documents incorporats als expedients administratius o propis de l'ús de l'Administració Pública.

1. Conductes de desaparició física del document de l'àmbit material de custòdia del funcionari o autoritat, 413. Aquest delicte que barreja les conductes del tipus de furt i de danys, és una infracció especial i de resultat, amb la que el legislador vol protegir la integritat dels expedients administratius. Perquè la conducta integri delicte consumat, les quatre accions, sostregui, destrueixi, inutilitzi o ocult, que, de forma alternativa, es descriuen en el tipus han de provocar la desaparició física de un o diversos documents, íntegrament o de forma parcial, d'un concret expedient administratiu subjecte a custòdia del responsable del fet, d'aquí que el delicte d'infidelitat sigui una infracció de resultat. Per integrar el delicte, el subjecte actiu ha de realitzar l'acció típica sabent i respecte dels documents subjectes a la seva custòdia, si no està sota la seva custòdia, el delicte seria furt o un dany genèric.

2. Conductes d'inutilització dels mecanismes físics establerts per a la custòdia del document. 414, sanciona les conductes de neutralització, per destrucció física o per

inutilització dels seus sistemes de funcionament dels mecanismes físics, a través dels quals es protegeixen documents reservats, de tal manera que aquests documents queden accessibles a tercers no autoritzats per al seu coneixement, es produeixi o no efectivament aquest accés. La conducta típica pot ser activa, destruint o inutilitzant, i passiva, consentint o no activant l'alarma, ha de tenir per objecte mitjans dirigits a protegir documents que aquell hagi custodiar per raó del seu càrrec i que hagin estat objecte d'una declaració expressa i formal de reserva per part d'una altra autoritat. La infracció corresponent al particular es limita a sancionar la realització dels actes de destrucció o inutilització dels mitjans de protecció del document, sense requerir connivència amb el funcionari o autoritat, ni tampoc l'accés efectiu als documents.

3. Conductes residuals d'accés no consentit a documents secrets, que es s'estableixen en el 415. És una figura subsidiària del 414, especial i de mera activitat que es castiga al funcionari o autoritat que permet de forma conscient o sense autorització per a això, l'accés de tercers a documents secrets la custòdia tingui encomanada per raó del seu càrrec. El que no acaba per entendre's del CP, es que sanciona també a qui accedeix a aquests documents secrets i al mateix subjecte qui el custòdia.

El delictes de violació de secrets es regula des d'un doble punt de vista, el funcionari o autoritat que ho revela i el particular que s'aprofita de la seva contingut, de manera que es fan necessaris els dos següents preceptes:

1. el 417 retreu la vulneració del deure de sigil del funcionari o autoritat. Amb la tipificació d'aquest il·lícit el legislador vol donar suport al compliment del deure de secret dels funcionaris i autoritats administratives, respecte dels fets, dades i documents que coneixen en virtut del exercici del seu ofici o càrrec públic i que no han de ser divulgats.

2. El 418 sanciona la conducta del particular que es beneficia del secret revelat pel funcionari o autoritat. Es tracta d'una infracció, comú i de resultat, que retreu la utilització econòmica, per un particular, de la informació reservada que hagi obtingut il·lícitament del funcionari o autoritat. La sanció del tipus bàsic, que multa, es determina de manera proporcional al benefici obtingut pel responsable del fet o facilitat per ell a tercer i la pèrdua d'obtenir subvencions o ajudes públiques.

MODALITATS TÍPIQUES

Els 417, 418, preveuen sancions agreujades per als casos en què, a conseqüència de

la revelació o utilització de la informació reservada, es causa greu dany per a la causa pública o per tercer. La indeterminació del contingut de l'expressió greu dany, obliga els Jutjats, en contra del principi de legalitat i seguretat jurídica, la concreció del pressupost de fet.

Aquest delicte no presenta cap modalitat lleu castigat amb delicte lleu.

ASPECTES SUBJECTIUS

Tots els delictes d'infidelitat en la custòdia de documents i de violació de secrets es sancionen només en la seva modalitat dolosa, sent impossible la seva punició de manera imprudent per la inexistència d'un tipus específic que així ho prevegi, seguint el 12 CP.

Antijuridicitat

Pot aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents previstes en l'art. 20, si bé la circumstància que més preocupació ha despertat en la doctrina, és la col·lisió de deures, integrada en l'estat de necessitat del 20.5, en els casos de concurrència del delicte de revelació de secrets amb la imposició al subjecte de deures concrets de declaració sobre aquests punts reservats, obligació de declarar en la instrucció de causes penals o davant comissió parlamentària d'investigació.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Excepte els tipus establerts en els 414.2 i 418, tots els delictes d'infidelitat en la custòdia de documents i violació de secrets són infraccions especials pròpies. Els delictes continguts en els 414.2 i 418, són infraccions comunes, en les quals s'apliquen les regles del 27 i 29.

FORMES D'EXECUCIÓ

En la redacció dels tipus, el legislador ha utilitzat estructures d'activitat i de resultat, per el que l'iter criminis d'aquests delictes es torna una mica més complexa.

- Hi ha infraccions d'omissió pròpia, com els supòsits de consentiment en la conducta aliena, 414 i 415, en què no cal distingir forma imperfecta d'execució, ja que la realització de la conducta típica es confon amb la pròpia consumació l'il·lícit.

- Hi ha també tipus d'activitat, com l'accés als documents secrets, 415, que possibiliten la punició de la temptativa inacabada, a més de la consumació.

- Hi ha delictes de resultats, 413, en els quals poden apreciar la temptativa inacabada, la temptativa acabada i la consumació.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

Poden aplicar totes les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte la agreujant de traïdoria, per ser pròpia i exclusiva dels delictes contra les persones per decisió del legislador, d'abús de superioritat i prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determinen la possibilitat de comissió del delicte, ho impedeix el principi non bis idem.

PENA I CONCURSOS

Els delictes d'infidelitat en la custòdia de documents presenten les següents sancions:

- a) Pena cumulativa de presó d'un a quatre anys, multa i inhabilitació per a ocupació o càrrec públic. En cas de desaparició física del document.
- b).- En el cas del delicte de inutilització, pel funcionari o autoritat dels mecanismes físics establerts per a la custòdia del document, el 414, pena alternativa, entre les dues següents cumulatives: Presó i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic o multa i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.
- c) En el cas que aquest últim delicte el cometi un particular, pena de multa.
- d) En les conductes residuals d'accés no consentit a documents secrets, 415, la pena de multa i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.
- e) En qualsevol dels casos anteriors, el 416, estableix les penes de presó o multa inferior a les assenyalades en els 413, 414, 415, quan el subjecte actiu és un particular encarregat accidentalment del despatx o custòdia de documents.

Els delictes de violació de secrets presenten les següents penes:

- a) Multa i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, en els delictes de

revelació de secrets o informacions.

b) Presó i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic, en el subtipus agreujat de causació de greu dany per a la causa pública o per un tercer.

c) Presó, multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic, en el cas que ho recelat fossin secrets per un particular

d) Multa del tant al triple del benefici obtingut o facilitat, en el cas de la utilització per particular de la informació reservada.

e) Presó en el subtipus agreujat, perquè resulti greu dany per a la causa pública o per tercer.

f) La pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions o ajudes públiques i el dret a gaudir dels beneficis o incentius fiscals o de la seguretat social.

ALTRES PREVISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL

El tribunal del jurat és competent per al coneixement i la decisió de les causes que se segueixin per delictes d'infidelitat en custòdia de documents tipificats en l'CP 413-415.

f.- SUBORN

ASPECTE OBJECTIU

La corrupció és la base d'aquest delicte, consisteix en la venalitat (corrupció, que es deixa subornar) del funcionari públic o autoritat, és a dir, en la disposició d'acceptar o demanar diners o béns de contingut econòmic amb motiu o relació amb l'exercici de la funció pública encomanada a aquests.

El delicte de suborn precisa de dos elements personals:

1. Un funcionari o autoritat, que demana o accepta el suborn
2. Un particular, que rep la petició i paga o no els demana i proposa el suborn.

Depèn de qui prengui la iniciativa per a valorar l'acció, se sol distingir entre suborn actiu i passiu.

Suborn actiu: Les conductes vistes des de la perspectiva del particular, amb independència de que sigui ell qui corrompi o pretengui corrompre, al funcionari o autoritat amb regals, presents etc. o qui accepti les sol·licituds dels funcionaris o autoritat.

Suborn passiu: Les infraccions tipificades des de la percepció del funcionari o autoritat, també al marge que siguin aquests els que demanin o rebin aquestes donacions o presents.

Han de tenir contingut econòmic, encara que no cal que consisteixin en tot cas en diners. No tenen la consideració de donacions o presents, als efectes aplicables a aquests tipus, els ascensos, les mencions honorífiques o qualsevol altre avantatge o premi d'un altre gènere que si concorren, hauria de qualificar més com a actes d'inducció a la comissió dels actes delictius o injustos de què es tracti.

D'altra banda, com a delicte de corrupció administrativa que és, el suborn precisa que el funcionari o autoritat obri amb la finalitat d'obtenir un enriquiment personal, propi o de tercer. Per això, no concorre aquest delicte quan el que persegueix el subjecte actiu són beneficis per l'erari públic i no per a si o per tercer.

MODALITATS TÍPIQUES

a) Com suborn actiu, 424, distingeix dues modalitats de diferent gravetat:

1. La del particular que pren la iniciativa en la corrupció del funcionari o autoritat
2. La del particular que es limita a atendre les sol·licituds que en aquest sentit s'efectuen per aquells.

Hi ha una excepció, al 425, en el qual s'estableix una descripció i una pena pròpia, per a la modalitat del suborn actiu propi, quan el suborn intervingués en causa criminal a favor del reu per part del seu cònjuge o una altra persona a la qual es trobi lligat de forma estable una relació d'afectivitat o d'algun descendent, ascendent o germà per naturalesa, per adopció o afins en els mateixos graus. És un subtipus privilegiat del delicte, en la qual el responsable del fet actua en condicions anímiques que justifiquen un menor retret penal.

b) Com suborn passiu propi, persegueix la realització d'una conducta contrària als

deures propis del funcionari o autoritat, es distingeixen les següents:

1. La comissió de delictes, 419, en aquesta modalitat, el subjecte actiu es compromet a la realització d'una acció o omissió constitutives de delictes, a canvi d'un benefici econòmic per a si o per tercer.
2. L'execució d'actes propis del seu càrrec però no delictius, 420. L'estructura del delictes és semblant a l'anterior, si bé el contingut de la conducta és de menor gravetat.
3. L'abstenció d'un acte que el funcionari o autoritat haurien fer en el exercici del seu càrrec, conducta sancionada en el 419.

c) Suborn passiu impropis, adjectiu que descriu la situació en la qual el suborn persegueix la realització d'una conducta que no és contrària als deures propis del funcionari o autoritat, el CP distingeix:

1. Demana donacions o present o admetre oferiment o promesa per realitzar un acte propi del seu càrrec o com a recompensa pel ja realitzat. 420
2. Admetre donacions o regals que li siguin presentats en consideració a la seva funció o per a la consecució d'un acte no prohibit legalment que no hagi de ser retribuït, 420.

No presenta modalitat lleu que sigui tipificada com delictes lleu.

ASPECTE SUBJECTIU

Tots els delictes de suborn es sancionen només en la modalitat dolosa, sent impossible la seva punició de manera imprudent per la inexistència d'un tipus específic que així ho prevegi. Tots contenen expresses referències a les finalitats específiques que es persegueixen amb la realització de la conducta típica, la qual cosa exclou el dol eventual.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents de l'article 20. Respecte del suborn actiu i per fomentar la persecució del passiu s'estableix una excusa absolutòria a l'article 426 del CP, d'acord amb la que queda exempt de pena el particular que hagi accedit ocasionalment a la sollicitud de donacions realitzada per autoritat o funcionari públic i denunciï el fet a l'autoritat, abans que s'iniciï el corresponent procediment i sempre que no hagin passat més de dos mesos des de la data dels fets.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Encara que en l'estructura del delicte de suborn són necessaris dos elements personals, el funcionari o autoritat, d'una banda i el particular de l'altra, que actuen en una mateixa situació de fet, cap d'ells participa tècnicament en la conducta de l'altre. Encara que les dues conductes s'integrin materialment en la mateixa realitat, demanant un i acceptant l'altre, cada un dels autors d'elles respon un delicte propi i específic, en el qual l'altre no és participip.

Els particulars responen dels delictes de suborns actiu, mentre que els funcionaris i autoritats responen de suborn passiu, que són els delictes especials. Tots ells admeten la participació de terceres persones, siguin o no funcionaris o autoritats. El 423, amplia el cercle d'autors que poden cometre els delictes de suborns que preveu l'419-422, com a persones assimilades a les autoritats i funcionaris públics, s'estima a aquests efectes als jurats, àrbitres, perits etc, que participin en l'exercici d'una funció pública, a tenir en compte darrera modificació del CP s'inclou els administradors concursals.

FORMES D'EXECUCIÓ

El suborn és un delicte d'activitat, que es consuma en el moment en què el funcionari o autoritat demana l'obsequi o present o el particular l'ofereix o accepta la sol·licitud del funcionari o autoritat. És irrellevant que s'arribi o no al lliurament o percebre-la, com ho és que es faci l'acte delictiu o injust, sense perjudici de les conseqüències que tindria si es porta a terme. No hi formes imperfectes d'execució.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte l'agreujant de traïdoria, que és pròpia i exclusiva dels delictes contra les persones, per decisió del legislador, i en les conductes de suborn passiu, les d'abús de superioritat, execució del fet mitjançant preu, recompensa o promesa i prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, o de la pròpia naturalesa d'aquest, ja que els dos casos ho impedeix el principi ens bin idem.

PENES I CONCURSOS

El delicte de suborn passiu té una pluralitat de sancions, en funció de les varietats

delictives que presenten:

a) El suborn per a la comissió de delictes, 419, pena de presó de 3 a 6 anys, multa de 12 a 24 mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic igual que l'exercici del dret de sufragi de 9 a 12 anys.. A més se sanciona, en concurs medial, el delicte comès per raó de la donació o promesa.

b) El suborn per a l'execució d'actes injustos, però no delictius, 420, pena de presó, multa, inhabilitació especial per a ocupació i l'exercici del dret de sufragi.

c) El suborn per a l'abstenció d'un acte que el funcionari o autoritat haurien practicar en l'exercici del seu càrrec, 421, pena de presó, de multa i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.

d) El suborn per realitzar un acte propi del càrrec, o com a recompensa pel ja realitzat, 422, pena de presó pena de multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic. Si es tracta de recompensa per un acte delictiu ja realitzat, es preveu a més, la pena de presó, multa i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.

El delicte de suborn actiu té una pluralitat de sancions:

a) La corrupció o intent de corrupció de les autoritats o funcionaris, penes les mateixes de presó i multa, però no la inhabilitació.

b) L'atenció de les sol·licituds de les autoritats o funcionaris, la pena inferiors en grau a les de presó i multa que a aquests corresponguin, quedant excloses les inhabilitacions o suspensió.

c) En el cas privilegiat i especial del 425, pena de presó de 6 mesos a 1 any.

ALTRES PREVISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL

Tenint en compte la llei del jurat, el Tribunal és competent per al coneixement i la decisió de les causes que se segueixin pels delictes de suborns tipificats en el 419-427.

PERSONES JURÍDIQUES

Es preveu a l'art. 427 bis la responsabilitat penal per aquests delictes de les persones jurídiques.

AMBIT EUROPEU

Inclou el personal que treballi per a qualsevol país UE o estranger.

g.- EL TRÀFIC DE INFLUÈNCIES

ASPECTE OBJECTIU

El legislador ha volgut retreure la utilització de l'Administració per a la satisfacció interessos particulars dels funcionaris o autoritats, i no als servei de l'interès general.

Es considera delictives el dos següents conductes:

- a) Tràfic d'influència propi, que consisteix en la influència d'un funcionari o autoritat sobre un altre funcionari o autoritat, prevalent aquell l'exercici de les facultats de seu càrrec o de qualsevol altra situació derivada de la seva relació personal o jeràrquica amb aquest, per aconseguir un benefici econòmic, per a si o per tercer, 428.
- b) Tràfic d'influència impropï, que consisteix en la influència d'un particular sobre un funcionari o autoritat, prevalent-se de qualsevol situació derivada de la seva relació personal amb aquest o amb un altre funcionari i per obtenir un benefici econòmic per a si o per a un tercer, 429.

En aquestes dues modalitats delictives es recreen les conductes de funcionaris, autoritats i particulars que es dirigeixen a aconseguir d'una autoritat o funcionari una resolució que reporti, directament o indirectament, un benefici econòmic per a qui realitza el delicte o per a un tercer. Són delictes de perill perquè no s'exigeix, per la seva consumació, que s'obtingui el benefici perseguit en cada cas i això sense perjudici de que l'obtenció final d'aquest benefici econòmic provoqui un increment de la pena.

L'expressió prevalença que caracteritza l'actuació del subjecte actiu, implica un aprofitament de la funció pública, amb interessos del partícip en detriment de l'interès general.

Aquest delicte no presenta cap modalitat lleu, que estigui tipificada com a delicte lleu.

ASPECTE SUBJECTIU

Els delictes de tràfic d'influències es sancionen només la seva modalitat dolosa, sent impossible la seva punició de la forma imprudent per la inexistència d'un tipus específic que així ho prevegi, s'exclou també el dol eventual.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin les seves pròpies requisits, totes els eximents previstos l'article 20 del CP.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

El 428, configura un delicte especial, el 429 un comú i el 430 recull la penalitat per una persona jurídica, La jurisprudència admet la participació del estrany en els delictes especials. A diferència del que passa en els delictes de suborns, en el qual tan responsable és qui proposa com qui accepta, qui paga com qui rep, en el tràfic d'influència només es tipifica i sanciona la conducta de la persona que influeix, no tenint tipicitat la del funcionari que es deixa influir per situacions alienes als interessos públics i adopta una resolució que benefici la persona que ha influït en ell. Aquesta conducta pot ser tipificada com a delicte de prevaricació, que condemna al particular que influeix en l'alcalde com a autor d'un delicte de tràfic d'influències i l'alcalde com un delicte de prevaricació o com a frau.

FORMES D'EXECUCIÓ

Els delictes de tràfic d'influència, 428 i 429, són infraccions d'activitat, que es consumeixin en el moment en què es influeix en el funcionari públic o autoritat. És irrellevant a efectes de consumació i sense perjudici de l'increment de penalitat que s'obtingui o no el benefici econòmic perseguit.

Cap d'aquestes conductes admet forma imperfecta d'execució.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte l'agreujant de traïdoria, que és pròpia i exclusiva, dels delictes contra les persones, per decisió del legislador i en les conductes de la qual l'autor és un funcionari o autoritat, les d'abús de superioritat i prevaliment del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, ja que el impedeix el principi non bis in idem.

PENES I CONCURSOS

Els delictes que preveu el 428 i 429 té penes parcialment coincidents: Presó i multa del tant al doble del benefici perseguit o obtingut. En el 428, el funcionari o autoritat autors del fet il·lícit se'ls imposa la pena d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i del dret de sufragi passiu. Si obté el benefici perseguit, s'han d'imposar les penes en la meitat superior.

El 430, es sanciona amb la presó de sis mesos a un any, facultant al jutge a imposar també les regles establertes a l'article 66 bis del CP, també si el delicte la comés autoritat o funcionari públic la pena d'inhabilitació especial i dret de sufragi passiu d'un a quatre anys.

CONCURSOS:

Cal observar que els comportaments que es sancionen en els delictes de tràfic d'influències són molt afins als que són objectes del delicte de suborn i prevaricació. La resolució que es pretén que l'autoritat dugui a terme és delictiva o arbitrària, s'estarà en presència d'un concurs de lleis entre el tràfic d'influència i un altre de prevaricació, que és resoluble, pel principi d'alternativitat i conforme a l'article 8 punt 4 del CP, donen preferència a l'aplicació de la norma que sancioni el delicte més greument els fets.

ALTRES PREVISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL

La llei del Tribunal del jurat, aquest tribunal és competent per al coneixement i la decisió de les causes que se segueixin pels delictes de tràfic d'influències tipificats en el 428-430.

h.- MALVERSACIÓ DE CABALS PÚBLICS.

ASPECTE OBJECTIU

La CE subordina tota la riquesa del país a l'interès general i vincula el desenvolupament de l'activitat pública a l'existència d'uns recursos econòmics estatals, atorgant transcendència constitucional als seus procediments d'obtenció i despeses.

Es tipifica en els 432-435, que requereix que l'autoritat o funcionari públic cometi

sobre el patrimoni públic o el delictes de l'article 252 del CP que pena l'administració deslleial o el delictes de l'article 253 del CP que pena l'apropiació indeguda.

MODALITATS TÍPIQUES DEL DELICTE

A més de la figura nuclear del delictes de malversació de cabals públics, el CP no preveu altres modalitats de comissió ja que amb la darrera modificació inclou totes les accions penades als articles

252 i 253 del Codi Penal on es sancionen els delictes d'administració deslleial i l'apropiació indeguda:

MODALITAT AGREUJADES

- a) Un subtipus del delictes establert en el 432.2 qualificat amb pena de presó de 4 a 8 anys i inhabilitació absoluta de 10 a 20 anys i consisteix que la malversació hagués causat un greu dany o entorpiment al servei públic.
- b) Un altre subtipus del delictes establert en el 432.2 qualificat amb pena de presó de 4 a 8 anys i inhabilitació absoluta de 10 a 20 anys i consisteix que la malversació excedís del 50.000 euros el seu perjudici causat, o els bens o els efectes apropiats.
- c) En el cas que perjudici causat als bens o els efectes apropiats excedissin dels 250.00 euros s'imposarà la pena en la seva meitat superior, podent arribar fins la superior en grau.

MODALITAT ATENUADA

a).- Un subtipus privilegiat de l'art. 433, consistent en que el perjudici causat, o els bens o els efectes apropiats sigui inferior ai la quantitat de 4.000 euros.

b).- Un subtipus privilegiat de l'art 434 si hagués reparat de mode efectiu i íntegre el perjudici causat al patrimoni públic, o hagués col·laborat activament amb les autoritats o els seus agents per obtenir proves decisives per la identificació o captura d'altres responsables o pel complet esclariment del fets delictius s'imposarà la pena inferior en un o dos graus.

No hi ha modalitat lleu d'aquests delictes que es sancioni amb delictes lleu.

ASPECTES SUBJECTIUS

Es sancionen només en la modalitat dolosa, sent impossible la punició de la forma imprudent per la inexistència d'un tipus específic que així ho prevegi.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents previstes en l'article 20 del CP.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Són delictes especials que només poden ser comès, en condició executiva, per autoritat o funcionari públic a càrrec estiguin els béns objecte del delicte. S'admet la participació del extraneï, s'apliquen el 28 i 29 del CP.

El 435, assimila als autors als quals es trobin encarregats per qualsevol concepte d'aquests fons, rendes o efectes, als particulars legalment designats com a dipositaris, encara que pertanyin a particulars. S'anomena malversació impròpia. En la darrera modificació del CP s'ha afegit als administradors concursals a l'apartat 4 de l'article 435.

FORMES D'EXECUCIÓ

És una infracció de resultat que es consuma en el moment en què es produeix el desplaçament patrimonial. Admet tant la temptativa inacabada, si el subjecte actiu no arriba a apoderar-se del objecte per causes alienes a la seva voluntat, com la acabada, si tot i el apoderament no esdevé la disponibilitat sobre el mateix.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

S'hi poden aplicar les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte la agreujant de traïdoria, que és pròpia dels delictes contra les persones, l'abús de superioritat i de prevaliment del caràcter públic que tingui el culpable, principi non bis in idem.

PENES I CONCURSOS

El 432.1, es castiga amb pena cumulativa de presó i inhabilitació absoluta i dret al sufragi passiu. La sanció s'incrementa en els casos qualificats del 432.3, i el delictes privilegiat 433, estableix una pena menor de multa, presó i suspensió d'ocupació o càrrec públic i dret al sufragi passiu.

El 434, se sanciona atenuadament quan hi ha la restitució o la col·laboració, amb la pena inferior en un o dos graus.

ALTRES PREVISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL.

La llei del tribunal del jurat estableix, que aquest Tribunal és competent per al coneixement i decisió de les causes que se segueixin pels delictes de malversació de cabals públics.

i.- FRAUS I EXACCIONS IL·LEGALS

ASPECTES OBJECTIUS

Les conductes que les autoritats i funcionaris públics poden cometre en perjudici de interessos econòmics o patrimonials no s'esgoten amb la malversació de cabals públics, el CP retreu també els fraus i exaccions il·legals, que són en realitat defraudacions econòmiques comeses, amb la administració o els administrats, per autoritats o funcionaris que abusen dels seus càrrecs. En el CP es preveu la mateixa pena de presó pel particular que es concertés amb l'autoritat o funcionari públic així com altre pena de no poder optar a subvencions o contractar amb l'administració de 2 a 7 anys.

Es tipifiquen tres conductes diferents:

- a) La defraudació a una administració en la contractació pública o en les liquidacions de efectes o havens públics, 436. Aquesta infracció està configurada com un delictes especial propi i de resultat, per l'aplicació es requereix en l'estafa, que el subjecte actiu utilitzi un artifice amb el que aconseguixi enganyar els representant d'un ens públic i obtenir, a costa d'aquest un benefici econòmic. El subjecte actiu és l'autoritat o funcionari públic però també pena la particular que es concertés amb aquests.

- b) L'exacció il·legal (Acció i efecte d'exigir impostos, prestacions, multes, deutes, etc.), es sanciona al 437. És un delictes especial de mera activitat, en el qual es tipifica, com conducta típica, l'acció de reclamar, el funcionari o autoritat, per si o per tercer, que pot actuar de forma dolosa o sense consciència del delictes, i un o diversos administrats, una percepció econòmica que no correspon pagar, bé per inexistència del concepte tarifat o minutat o del deute reclamada o una quantia excessiva a la legítimament correspon, d'acord amb les normes de determinació de tarifes o minutes aprovades administrativament i aplicables al cas.
- c) La realització de qualsevol delictes ordinari d'estafa o frau de prestacions del sistema de seguretat social de l'art. 307 Ter, delictes impropis del 438, per al qual es preveu una sanció agreujada respecte a la prevista en el tipus comú.
- No hi ha modalitat lleu d'aquests delictes, que es sancioni com delictes lleus.

ASPECTE SUBJECTIU

Aquests delictes es sancionen només en la modalitat dolosa, sent impossible la punició de la forma imprudent per la inexistència d'un tipus específic que ho prevegi. Els 436 i 438, per remissió a les figures comuns d'estafa i apropiació indeguda, contenen expresses referències a un ànim o intenció subjectiva que ha de guiar, perquè resulti sancionable, la conducta de l'autor del fet, que exclou la comissió amb dol eventual.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents previstes en l'article 20 del CP.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Els delictes de frauds i exacció il·legals són delictes especials, que només poden ser comesos, en la condició d'autor executiu, per l'autoritat o funcionari públic però també el CP també preveu com coautor la punició dels particulars. La jurisprudència admet la participació del extranei, de manera que s'aplica el 28 i 29. En el delictes de defraudació a ens públics és habitual que el funcionari respongui en condició d'autor executiu, mentre que el tercer, particular, concertat amb aquell, sigui sancionat en condició de cooperador necessari del mateix delictes.

FORMES D'EXECUCIÓ

Els delictes de frauds i exaccions il·legals agrupen infraccions de mera activitat, les del 436 i 437 i altres de resultat, les del 438. En les de mera activitat s'admeten en l'intercanvi criminis, temptativa inacabada i consumació. En les de resultats, admeten la temptativa inacabada, la acabada i a més la consumació.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar totes les circumstàncies atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte l'agreujant de traïdoria que és pròpia i exclusiva dels delictes contra les persones, per exclusiva decisió del legislador, abús de superioritat i prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de la comissió del delicte, perquè ho impedeix el principi non bis in idem.

PENA I CONCURSOS

El delicte de defraudació als ens públics, 436, es sanciona amb pena de presó i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per l'autoritat, dret de sufragi passiu pels funcionaris públics i pena de presó mes la impossibilitat de rebre subvencions i contractar amb l'administració per a particulars.

El delicte d'exaccions il·legals, 437, es sanciona amb multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic.

El delicte d'estafa o apropiació indeguda de l'art. 438, especial de funcionari, es castiga amb les mateixes penes que el delicte comú, però aplicades en la meitat superior i a més inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.

ALTRES PRECISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL

La llei del tribunal del jurat estableix que aquest Tribunal és competent per al coneixement i decisió de les causes que se segueixin pels delictes de frauds i exaccions il·legals del 436 a 438.

j.- NEGOCIACIONS I ACTIVITATS PROHIBIDES ALS FUNCIONARIS PÚBLICS I ABUSOS EN L'EXERCICI DE LA SEVA FUNCIÓ

ASPECTE OBJECTIU

Amb la finalitat d'evitar que l'exercici de funcions públiques propiciï la corrupció, el legislador ha criminalitzat la realització pels funcionaris públics de determinades activitats o negociacions objectivament lícites, exercici de professions, intervencions o assessoraments, en termes que poden topar amb el correcte exercici de la funció pública i de l'altra, ha tractat de combatre la corrupció dins de la pròpia administració amb la punició dels delictes específics de tràfic d'influències.

En aquesta regulació de caràcter residual, s'agrupen les conductes següents:

a) Negociacions prohibides a autoritats i funcionaris públics, 439, en els casos que havent d'informar, per raó del seu càrrec, en qualsevol contracte, assumpte, operació o activitat, s'aprofiti d'aquesta circumstància per forçar o facilitar qualsevol forma de participació directa o indirecta en aquests negocis o activitats. No s'inclouen autoritats que decideixen en un assumpte, però que tenen en ell el deure d'emetre un dictamen, és a dir, aquelles que no tinguin una estricta intervenció d'assessorament, a Tot i que tinguin interès personal en el negoci.

b) Activitats prohibides a autoritats o funcionaris públics, 441 i que suposen la realització, per si o per persona interposada d'una activitat professional o de assessorament permanent o accidental, sota la dependència o al servei d'entitats privades en assumpte en què hagi d'intervenir per raó del seu càrrec o en els que es tramiten, informin o resolguin en l'oficina o centre directiu en què estigui destinat o depengui. Aquesta infracció, especial pròpia i de mera activitat, té per finalitat la criminalització de les formes més greus de vulneració de la normativa administrativa de incompatibilitats.

c) L'ús indegut de secrets o informacions privilegiades, que es configura en el 422, com a delicte especial propi, per a retreure la conducta de qui s'aprofita de l'àmbit privilegiat d'informació que li proporciona l'exercici d'un lloc o càrrec públic, per utilitzar, amb la finalitat d'obtenir un benefici econòmic concret els secrets o informacions reservades.

d) La sol·licitud sexual per funcionari, conducta que es tipifica en el 443.1. es tracta d'un delicte especial propi i de mera activitat i es dirigeix a retreure aquesta modalitat de coacció en què la sol·licitud sexual es sobreentén condicionant de la pretensió que es troba pendent de resolució, informe o consulta per part del responsable del fet.

e) La sol·licitud sexual per funcionari d'Institucions penitenciària o de centres de

protecció o correcció de menors. És figura especialitzada, per la seva major gravetat, de l'anterior.

ASPECTE SUBJECTIU

Aquests delictes es sancionen només en la modalitat dolosa, i és impossible la punició de la forma imprudent. A més el tipus incorpora una referència expressa, ànim d'obtenir un benefici econòmic per a si o per un tercer, perquè resulti sancionable penalment, la conducta del autor, que exclou la comissió amb dol eventual.

Antijuridicitat

Poden aplicar-se a aquests delictes, sempre que es donin els seus propis requisits, totes les eximents previstes en l'article 20 del CP.

AUTORIA I PARTICIPACIÓ

Aquests delictes són infraccions especials, que només poden ser comesos, en condició d'autor executiu per l'autoritat o funcionari públic. El 440, equipara als funcionaris públics, a efectes de sancionar la conducta del 439, interessat en el negoci o contracte que l'autor del fet hagi d'informar, als perits, àrbitres, comptadors partidors, tutors, curadors o marmessors. S'admet la participació de l'extranei, articles 28 i 29 del CP.

FORMES D'EXECUCIÓ

Aquests delictes són infraccions de mera activitat, l'iter criminis, temptativa inacabada i consumació.

Es tipifica a l'art. 445 la provocació, proposició i conspiració amb la pena inferior en un o dos graus.

CIRCUMSTÀNCIES MODIFICATIVES

En aquests delictes es poden aplicar totes les atenuants i agreujants previstes en el CP, excepte la de traïdoria, abús de superioritat i prevalença del caràcter públic que tingui el culpable, si aquestes deriven de l'exercici del càrrec que determina la possibilitat de comissió del delicte, principi non bis in idem.

PENES I CONCURSOS

El capítol dedicat a les negociacions i activitats prohibides als funcionaris i als abusos en l'exercici de la seva funció, té un contingut tan prolix i variat que no és fàcil realitzar un esquema de les penes, poden distingir:

- a) El delicte de negociacions prohibides a autoritats i funcionaris públics, 439, sanciona amb multa, inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic i l'exercici del dret de sufragi passiu..
- b) El delicte d'activitats prohibides a autoritats o funcionaris públics, presó, multa i suspensió d'ocupació o càrrec públic.
- c) El delicte d'ús indegut de secrets o informació privilegiada, preveu tres penes diferents:
  - 1. Si només es fa servir el secret en els termes previstos en el tipus, multa del tant al triple del benefici perseguit i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic.
- d) Però si obté el benefici perseguit, les penes són superiors i també s'imposa l'exercici del dret de sufragi passiu.
- e) Si resultés greument danyada la causa pública o per a tercer, la pena s'incrementa la presó, la inhabilitació i el temps del dret de sufragi passiu..
- d) El delicte de sollicitud sexual per funcionari d'institucions penitenciàries o de centres de protecció de menors, preveu una pena de presó i inhabilitació absoluta.

CONCURSOS:

L'art. 444 aclareix expressament que les penes previstes en el 443 s'han d'imposar sense perjudici de les que corresponguin pels delictes contra la llibertat sexual efectivament comesos. S'admet el concurs medial, art. 77 entre les dues infraccions, instrumental i la final.

ALTRES PREVISIONS DE CARÀCTER PROCESSAL

La llei del Tribunal, el Tribunal és competent per al coneixement i la decisió de les causes que es segueixin pels delictes de negociacions prohibides a funcionaris tipificats.

DISPOSICIONS COMUNS ALS CAPÍTOLS ANTERIORS

L'article 445 indica que la provocació, conspiració i la proposició per cometre els delictes previstos en aquest Títol es castigarà, respectivament, amb la pena inferior en un o dos graus.

3.- DELICTES CONTRA L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

DELICTES CONTRA L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA.

Els òrgans de Justícia compleixen un paper fonamental en dictar les sentències apropiades per a cada cas, per això és important que existeixin normes, reglaments i sancions que facin posar en vigor la Llei, ja que si no es fes adequadament molts delictes quedarien impunes i potser moltes persones innocents pagarien delictes que no han comès.

a.- INTRODUCCIÓ GENERAL

L'Administració, com a instrument essencial de l'Estat és creat per desenvolupar les seves polítiques a favor de la Llei, això és un dels elements més determinants a l'hora de fer justícia per als ciutadans, evitant que aquests es vegin tractats de forma diferent per circumstàncies alienes a les permeses constitucionalment.

Quan es parla de Delictes contra l'Administració de Justícia, s'està parlant d'una situació molt més important, ja que aquests delictes són veritables fonaments de l'Estat social i democràtic de dret, ja que en ells es sustenta la possibilitat d'evitar una actuació penalment responsable de una persona que contaminaria el bon nom de la Justícia.

És per això que en l'actualitat, s'ha tornat a reprendre aquests temes amb força, ja que per les actuacions de certes autoritats, funcionaris i terceres persones, que obliden els fins de la Justícia i actuen a favor d'una altra o altres persones determinades, han utilitzant els seus càrrecs per infringir la Llei.

Aquest Llei busca regular aquests assumptes, sancionar els culpables i evitar la corrupció en els òrgans de la Administració de la Justícia, la seva funció principal és executar la Llei i aplicar les mesures que s'hagin de prendre i evitar que persones mal intencionades es beneficiïn d'ella injustificadament.

BÉ JURÍDIC PROTEGIT

La divisió de poders, que ens dóna l'estructura clàssica de l'Estat de Dret, determina que el Poder judicial assumeixi, de manera exclusiva i independent, les funcions d'administrar justícia, comprèn executar i aplicar imparcialment les normes que